

Berouna, od Unhošti, z Prahy neb odjinud. Někde ve statku jich mívají 150, někde i více, jinde méně, dle velikosti hospodářství. Česáci, to je veselý lid. Večer umyjí se, povečeří. Na jejich jídelním lístku bývají nejčastější brambory a bramborová polévka. Letos nebylo možno před česáním vybrat brambory, aby byla zásoba pro česače, Proto někteří hospodáři museli brambory dovézt, koupiti. Po večeři česači odpočívají na slámě, avšak pouze ti starší. Mladší po celodenním sezení jdou se ještě projít za měsíčku. V hospodách i ve dvoře některého statku rozléhá se zpěv za zvuků harmoniky. Tak mívá den po dni, jde se z jedné chmelnice na druhou a třetí, až zelené houštiny chmelnic mizí. Kol Kněževsi zvedají se potom sloupy s dráty, na něž jako na struny začíná hrát své melodie tesklivé podzimní vítr. Po dočasné česači rozloučí se s hospodářem, který někdy je vyprovodí na nádraží, a s radostí v očích odjíždějí, neboť se těší, co všechno si u nich doma v chudém kraji pořídí za sezonní výdělek. Letos bylo česání skončeno za 9 dní, za pěkného počasí dne 31. VIII. Při česání bylo zaměstnáno 1830 česačů cizích; i domácí nezaměstnaní pilně česali (ref.: Rak. nov. 1935, srpen).

Ve chmelách a po nich přijíždějí nakupovači chmele, židé, Češi i Němci. Pěkný článek o nakupovačích chmele v Kněževsi v dobách dřívějších napsal Rudolf Franěk do Vlastivědného sborníku, roč. VI (č. 10, červen 1935) pod názvem „Vrcháci“.

Cena chmele se pohybovala mezi 1000 až 1650 Kč za 50 kg.

Tělovýchovná jednota Sokol pořádala dvě akademie, 14. července podniklo členstvo s dorostem pochodovou vycházku na Velkou Bukovou a Křivoklát. Dne 22. prosince byla nadílka sokolským dětem spojená s pestrým programem. Proslovů a přednášek bylo 14, při nich mluvili bři Dr. Topka, Vl. Hlavsa, J. Hofman, Dr. Pešková-Kounovská a Procházka. Členů bylo 117, členek 40.

Letos zemřelo 24 osob, dětí se narodilo 26.

Byl postaven pouze jeden nový dům, čp. 347.

Tohoto roku odešli z učitelského sboru: Fr. Hůla, který nastoupil presenční službu vojenskou a Fr. Procházka, který byl ustanoven učitelem v Slabcích. Z učitelského sboru měšťanské školy odešel Jaroslav Bříza do Lužné. Do učitelského sboru vstoupily učitelka Vlasta Lehoučková a Růžena Beránková. Počátkem prosince 1934 onemocněl kand. prof. Al. Gebhart a měl zdravotní dovolenou až do 31. května 1935. Po ten čas vyučoval za něho kand. prof. Fr. Šmíd z Prahy.

Na obecné škole bylo 5 tříd, na měšťanské škole 3 ročníky.

Patnáctého června jelo žactvo měšťanské školy na výlet o Prahy,

Nakupovači

Cena chmele

Sokol

Populace

Nový dům

Učitelský sbor

Škola

Školní výlet

navštívilo zoologickou zahradu v Troji a operu Libuši v Národním divadle.

Nadílka Při vánoční nadílce bylo obdarováno 80 dětí potřebnou obuví. Již celou řadu let poděluje místní chudé občany o Vánocích zdejší rodák pan Josef Černý, velkouzenář v Praze. Také tento rok byli poděleni masem a uzeninou.

Knihovna V obecní knihovně byly knihy půjčovány po celý rok: v zimě dvakrát, v létě jednou týdně. Bylo 6554 výpůjček od 170 čtenářů. Nových knih přibýlo 58.

Rozpočet Obecní rozpočet: Potřeba 204 875 Kč, úhrada 121 845 Kč, schodek 83 030 Kč. Schodek byl uhrazen 132 % přírůžkou daně čínžovní a 300 % přírůžkou k ostatním přímým daním. Potřeba mimořádného rozpočtu 501 000 Kč bude uhrazena zápůjčkou u Zemské banky v Praze.

Nový kronikář Na místo předešlého kronikáře kand. prof. Gebharta, který se odstěhoval z Kněževsi, byl zvolen ve schůzi obecního zastupitelstva dne 14. 11. 1937 nový kronikář Jindřich Junek, který doplnil zápis o tomto roce, pokud mohl sebrati různé údaje, neboť předchůdce žádných poznámek nezanechal.

1936

Poradna Ochrany matek a dětí

Bylo to v únoru roku 1931, když byl založen a začal pracovati místní odbor Čsl. ochrany matek pod vedením obvodního lékaře MUDr. F. Topky. Ve výboru byly: pí. Jos. Hofmanová, choť poštmistra, předsedkyní, dále pí. B. Popperová, choť zubního technika, a sl. Bož. Haunerová, učitelka. Poradna ochrany matek a dětí se stará a pečuje o zdárný vývoj dítěte, zachování zdraví, předcházení nemocem atd. Lékař děti vyšetřuje, váží, a matkám dává pokyny a rady, což se děje úplně zdarma. V některých případech obdrží matky i léky a jiné potřeby k výchově dětí. Od počátku bylo ošetřeno na 200 dětí od nemluvnat do 4 let. Od r. 1935 jest lékařem poradny MUDr. Ferdinand Janoušek, který svou funkci zastává s největším porozuměním. V tomto roce jsou ve výboru: pí. J. Hofmanová předsedkyní, a paní Růž. Trešlová, choť materialisty, jednatelkou. Místní Kampelička daruje této akci 150 Kč ročně.

Slib věrnosti československé církvi

Dne 17. května konala se zde za velikého účastenství slavnost složení slibu věrnosti Církvi československé. Příslušníci církve se shromáždili v parku u kostela, odkud šli v mohutném průvodu obcí do sokolovny. Bylo přítomno množství stoupenců čsl. církve též z dalekého okolí. Obřady vykonal patriarcha církve čsl. Dr. Procházka za spoluúčasti pěti duchovních z okolních obcí náboženských. Po složení slibu církvi čsl. Ddo rukou člena rady

starších Jos. Hofmana vykonal patriarcha obřad a každý biřmovanec obdržel na památku obrázek. Občanstvo sledovalo obřady s velkým zájmem a v následujícím čase začal větší vstup nových členů do církve československé.

V neděli 14. června, za krásného počasí, oděla se Kněžves ve sváteční roucho. Od rána vlály ze všech domů prapory a na ulicích panoval nebývalý ruch. Sjížděly se k nám sokolské jednoty ze sokolské župy rakovnické i z dalšího okolí. Tohoto dne pořádala místní TJ Sokol velikou slavnost a okrskové veřejné cvičení na oslavu třicetiletého výročí založení zdejšího Sokola. Od rána hrála po obci hudba (budíček), dopoledne byl koncert v parku u kostela, odpoledne vyšel od sokolovny veliký průvod sokolů, členek, dorostenců, dorostenek, žáků a žákyň, který prošel v dlouhých řadách obcí, za veselého vyhrávání hudby se vrátil do sokolovny. Tam na letním cvičišti konalo se pak veřejné vystoupení všech složek sokola. Průvodu se zúčastnilo na 1200 krojovaných osob. Byl to největší podnik župy v tomto roce. Cvičení zahájil starosta sokola Dr. Topka proslovem. Dopoledne konala se slavnostní valná hromada. Starosta Dr. Topka promluvil ke shromážděným členům, vzpomněl založení jednoty za listopadového večera roku 1906 a o další práci zdejší jednoty, která vyvrcholila postavením vlastního stánku, prostorné sokolovny. Těto valné hromady zúčastnilo se mnoho významných hostů ze župního náčelnictva a městské zastupitelstvo se starostou městyse p. J. Vrábíkem v čele.

V tomto roce bylo 21 proslovů pro členy, dorost i žactvo 28. října zúčastnil se sokol oslavy státního svátku, pořádané místní osvětovou komisí. 25. prosince byla dětská nadílka, 26. prosince divadelní představení pro mládež „O Tomáškoví“.

A ještě jednou v tomto roce rozhlaholila se Kněžves. Bylo to v neděli 20. září, kdy uspořádaly zemědělské organizace na Rakovnicku ve zdejším městysi slavnost „Staročeská dočesná“ spojenou s manifestací zemědělců pod záštitou předsedy poslanecké sněmovny Jana Malypetra. Do Kněžvesi sjely se tisícové zástupy zemědělského lidu z celého okresu. Mohutnému průvodu jela v čele selská jízda, následovaly alegorické vozy, krojované družiny, mnoho oficiálních hostů a nepřehledné davy lidu. Průvod se zastavil u pomníku padlých ve světové válce, kde položena kytice a přednesena báseň. Hudba zahrála píseň „Hoši od Zborova“. Po tomto projevu táhl průvod obcí do městského parku, kde se konala slavnost předání spolkového praporu okresní organizaci Odborové jednoty republikánských zaměstnanců. Slavnostním řečníkem byl pan Čeněk Torn ze Slaného, další řečníci – okresní důvěrník pan Reček ze Senomat a jiní. Pak předán krásný prapor odborové jednotě. Jedna strana praporu nese malý státní znak, druhá veliký čtyřlístek s vyšitými ornamenty. Při té příležitosti četní význační činovníci okresu přibíli na žerď pamětní hřeby a proslovili různá hesla.

Sokolský župní sjezd

Další činnost sokolské jednoty

Zemědělská slavnost

Starosta našeho městyse pan Jos. Vrábík pronesl heslo: „Jakou je obec, takovým je stát.“ Kmotrami praporu byly pí. Jarmila Ransdorfová, pí. Marie Hornofová, obě z Kněževsi, dále pí. Melčová, předsedkyně okres. ob. žen, a sl. Marie Haunerová z Chrášťan. Kmotry připjaly na prapor stuhy v barvách bílé, modré, červené a zelené. Potom byla sehrána scéna „Staročeská dočesná“ a ukázky výcviku selské jízdy. Mnohé z těchto scén byly zfilmovány.

- Film ze slavnosti** Celá slavnost se vydařila, film byl pak v místním sokolském biografu promítán a těšil se pozornosti publika, neboť mnozí z místních občanů měli příležitost viděti sami sebe na plátně. Počasí po celou neděli bylo krásné, takže měla nejlepší průběh.
- Sklizeň chmele** Chmele bylo letos sklizeno 3432 balíky, cena chmele se pohybovala mezi 600 Kč – 950 Kč za lehký cent (50 kg).
- Populace** Tohoto roku zemřelo u nás 12 osob, a narodilo se 13 dětí.
- Obecní knihovna** V obecní knihovně byly půjčovány knihy v zimě dvakrát týdně, v létě jednou týdně. Všechny výpůjčky bylo 6380 od 174 osob. Knihovna měla letos knih 2372, přibýlo 50 knih. Nových knih bylo zakoupeno za 950,30 Kč.
- Učitelství sbor** Z učitelství sboru obecné školy odešli: František Svítek, který byl ustanoven definitivním učitelem na obecné škole v Paračově, okres Strakonice, a Vlasta Lehoučková na školu měšťanskou chlapeckou v Rakovnici. Do učitelství sboru obecné školy vstoupili: učitelka Kamila Voříšková, která dostala definitivní místo na zdejší obecné škole, vypsáné konkursem, a učitel Ladislav Procházka. Do učitelství sboru měšťanské školy vstoupil kand. prof. Václav Hlinomaz, který vyučoval po 2 léta na zdejší měšťanské škole.
- Počet tříd** V roce 1936 vyučovalo se na obecné škole v 5 třídách, na měšťanské ve 4 třídách; při I. ročníku byla zřízena pobočka.
- Školní divadlo** V měsíci listopadu sehráli žáci divadelní hru se zpěvy „Jano“, jejíž čistý výtěžek věnován byl ošacovací akci chudé školní mládeže. Při vánoční nadílce bylo poděleno 53 dětí novou obuví.
- Obecní rozpočet** Obecní rozpočet. Potřeba: 196 276 Kč, úhrada: 110 259 Kč, schodek: 86 017 Kč. Schodek bude uhrazen 132 % přírůžkou k dani činžovní a 300 % přírůžkou k ostatním daním přímým.